NO MIRIS

A PARTIR DE LA HISTÒRIA DE **VERÓNICA** I **CAMILA ESTAY**

Direcció
JOAN ARQUÉ

Dramatúrgia
CULTURA I CONFLICTE

Amb
PEP CRUZ
MARTA MARCO
GEMMA MARTÍNEZ
EROL ILERI

"No tot el que veuràs va passar de veritat, però res és mentida".

UNA PRODUCCIÓ DE: CULTURA I CONFLICTE · TEATRE DE L'AURORA

UNA COPRODUCCIÓ DE: Barcelona | GREC · EL CANAL CENTRE D'ARTS ESCÈNIQUES SALT/GIRONA

“La línia que separa el bé del mal no passa entre estats, ni entre partits, ni entre classes socials, ni entre racons de la Terra. Passa per les profunditats de cada cor humà i per tots els cors humans”

Aleksandr Solzhenitsyn

SINOPSI

En escena una galeria de personatges a la frontera entre el compromís polític, la traïció, la culpa i el silenci. Com es reconeix un monstre? Podem ser nosaltres mateixos? I l’amor, on queda? Com s’estima a un pare repudiat pel seu entorn? Els intèrprets Pep Cruz, Marta Marco, Erol Ileri i Gemma Martínez es veuran atrapats en un thriller sobre les zones grises de la condició humana en el seu intent de posar paraules als abismes d’una família i, de retruc, de tota una societat.

FORMAT

Es tracta d’una ficció amb una base documental treballada prèviament per l’equip d’investigació de Cultura i Conflicte a partir d’entrevistes a testimonis, fragments de vídeo i material d’arxiu.

La història se centra en els silencis viscuts a la família de Verónica Estay Stange, filla de represaliats per la dictadura xilena i alhora neboda d’un repressor, Miguel Estay, àlies El Fanta.

La trama recorre l’afany de Verònica per posar paraules a aquests silencis, descobrir totes les versions possibles sobre els fets i intentar comprendre el dolor que va dividir la seva família. Un exercici que transmet allò que és indecible a través del llenguatge escènic.

La posada en escena, seguint l’estil de Cultura i Conflicte, se sustenta en l’experimentació i el joc constant amb diferents llenguatges (sonor, musical, gestual i plàstic).

REFLEXIÓ

Han passat 50 anys de les dictadures viscudes a Espanya, Xile, Argentina o a tants altres països i, quan semblava que la tirania com a forma de govern ja pertanyia al passat, és més necessari que mai recordar la facilitat amb què qualsevol de nosaltres podríem arribar a la maldat a partir de la frustració, el ressentiment o la por alimentats per la incertesa. La fragilitat de les nostres democràcies ens porta a acceptar vulneracions dels drets fonamentals en nom de la seguretat i fins i tot de la llibertat. Explorar les zones grises ens ajuda a mesurar la nostra complicitat amb l'horror.

Tal com afirma Theodor Terzópoulos al Manifest del Dia Internacional del Teatre: "Necessitem nous models narratius orientats al cultiu de la memòria i al desenvolupament d'una nova ètica i una nova responsabilitat política, per sortir de la multiforme dictadura de l'edat mitjana mitjana".

FITXA ARTÍSTICA

Direcció
Joan Arqué Solà

Dramatúrgia
Cultura i conflicte

Assessorament dramatúrgia
Marc Angelet

Investigació i guió
Teresa Turiera-Puigbò

Direcció d'art
Magda Puig Torres

Intèrprets
Pep Cruz
Marta Marco
Erol Ileri
Gemma Martínez

Direcció de Producció
Oscar Balcells
Judit Codina Serra

Audiovisuals i creació musical
Erol Ileri

Disseny de llums
Toni Ubach

Escenografia
Víctor Peralta

Vestuari
Nídia Tusal

Disseny sonor
Marc Jodar i Erol Ileri

Ajudant de producció i art
Mariona Signes

Cap tècnic
Jordi Domènech

Distribució
Marta Riera Pi

CRONOGRAMA

2023, 2024 i 2025 - Període d'investigació i documentació.
Gravació d'entrevistes i cerca de material d'arxiu

Desembre 2024 a Juliol 2025 - Pre-Producció.
Disseny de la producció, configuració de l'equip artístic, calendari de producció, disseny de la campanya de comunicació, contractes de coproducció

Setembre 2025 - juny 2026 Producció.
Taules de dramaturgia, disseny escenografia, assistència a fires i mercats, pre-venta, confecció dels materials de comunicació.

Octubre 2025
Projecte semifinalista de "The Democracy Cycle" Perelman Performing Arts Center, New York

Desembre 2025 - Entrega dramatúrgia

Febrer - Maig 2026 - Lectures i residències equip artístic

Juny 2026
Traducció dramatúrgia al castellà

09-10 Juliol 2026
Estrena Festival GREC/ Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.

Del 22 de setembre al 18 d'octubre del 2026
Temporada a La Perla 29/Biblioteca de Catalunya (Barcelona)

Del 22 d'octubre a l'1 de novembre del 2026
Temporada al Teatro de la Abadía (Madrid)

Tardor 2026/2027
Gira

EL PÒDCAST

PREMIS SONOR

LA MALA MEMÒRIA
Millor pòdcast de narrativa no-ficció 2025

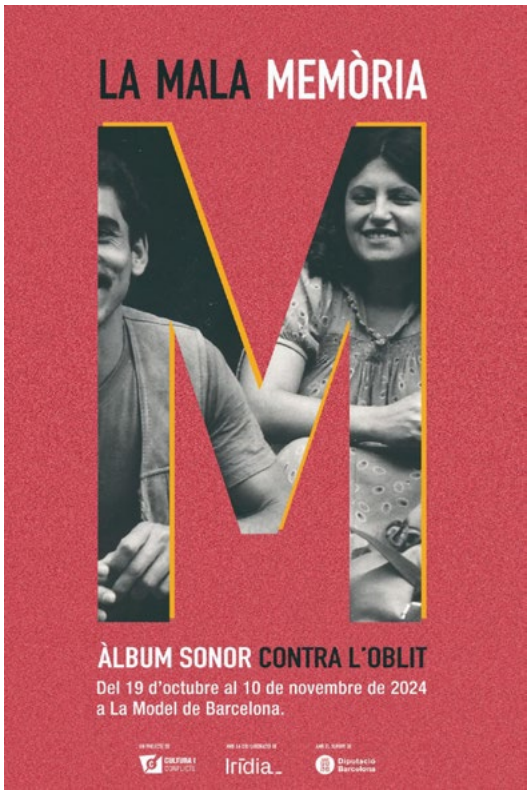

Com és habitual en tots els projectes de Cultura i Conflicte, el treball d'investigació i documentació realitzat per desenvolupar la dramatúrgia es comparteix amb el públic.

En aquest cas, ja està disponible a la plataforma Spotify la sèrie de pòdcast **"LA MALA MEMÒRIA. ÀLBUM SONOR CONTRA L'OBLIT**". Sis capítols de 30 minuts de durada cadascun que porten l'oient a fer un viatge sensorial a través del temps i dels espais on es generen dilemes incòmodes sobre els límits del mal i de la seva banalització. Històries reals explicades en primera persona i des d'escenaris quotidians que superen, de lluny, qualsevol ficció.

Capítol 1: Poli bo, poli dolent

Ramon Dagà té 17 anys. Avui entrarà per primera vegada a la presó Model de Barcelona. El seu pare, Jordi Dagà, va ser un dels principals líders estudiantils represaliats els anys 70 a la Comissaria de Via Laietana i a La Model. El seu company de cel·la era Silvestre Gilaberte, sindicalista de la SEAT i també membre del PSUC. En Silvestre acompanyarà a en Ramon pels passadissos de La Model, de Via Laietana i de la lluita antifranquista.

https://open.spotify.com/episode/7wdd5ea9M0nuWyOMdTPW3t?si=JKjUce6CT8-Aet0YqeNt4g

Capítol 2: Desobedients

Com se senten els fills i filles dels “llops”? Potser detesten que el seu pare, avi o tieta siguin repressors o assassins, però potser també en tenen un bon record de l’etapa d’infantesa. O no. En aquest episodi de “La mala memòria. Àlbum sonor contra l’oblit” Loreto Urraca, Tomás Gil i Isabel Alonso expliquen el seu procés de desobediència familiar i social com a fills i filles de repressors del Franquisme.

https://open.spotify.com/episode/3FehcUaZeqGGVu68fuK1Ln?si=nEm8DAm1SpeCYz4_OuzZUQ

Capítol 3: Silencis que cremen

Què passa a la cuina d’una casa? És potser el lloc on es guarden i on s’acaben compartint els secrets? En aquest capítol de “La mala memòria. Àlbum sonor contra l’oblit” acompanyem la Lissette Orozco per la cuina del documental “El Pacto de Adriana”. La Lisette i la seva tieta Adriana mantenen una relació entranyable fins que, un dia, es trenca el silenci familiar i també el de tot un país.

https://open.spotify.com/episode/2srrj7P7G5cVFfLQsAFZRm?si=W7ftvb-LROW2xjMN5u58PQ

Capítol 4: La història inacabada de Verònica

T'ho explicaré tot - li van dir a la Verónica-. Però "tot" mai és ben bé tot. En aquest capítol conversem amb Verónica Estay, filla de represaliats xilens exiliats a Mèxic durant la Dictadura de Pinochet. La Verónica sent la "ressaca de la memòria" a la seva pròpia pell. Però ja d'adulta descobreix que, a la seva família, hi va haver víctimes de tortura, i també un torturador, Miguel Estay, considerat un dels mes grans traïdors de la història de Xile. La Verónica inicia un viatge per poder comprendre i gestionar les zones grises o paradoxals de l'ésser humà.

https://open.spotify.com/episode/0Ydq7bjMKu4ZMtql34q7nL?si=X8wWCGHIR1uLpVANej9a8Q

Capítol 5: Fantasmes d'Hiroshima

Aquest 2025 farà 80 anys del llançament de la primera bomba atòmica sobre Hiroshima, el 6 d'agost de 1945, i Nagasaki, tres dies després. Què en sabem i què ens han ocultat? En aquest capítol de "La mala memòria. Àlbum sonor contra l'oblit" parlen els protagonistes. Sí sí, els que eren dalt de l'avió, els que van quedar sota el bolet atòmic i els que van creure's que l'artefacte acabaria amb totes les guerres. Vaja, el que no explica l'aclamada pel·lícula Oppenheimer.

https://open.spotify.com/episode/4T43MMuS8355o6C8d8h45J?si=2bRry36oSku3Ap7cquey-w

Capítol 6: El dia que el sol va sortir dues vegades

Acabada la Segona Guerra Mundial els Estats Units van seguir provant bombes nuclears i d'hidrògen (1.000 vegades més potents que les d'Hiroshima i Nagasaki) durant deu anys, a les Illes Marshall. En aquest punt del Pacífic entre Hawai i Austràlia es va experimentar amb milers de persones que havien quedat afectades per la radiació. Els supervivents, encara reclamen compensacions a Washington. Els arxius amb tots els testimonis i proves del Tribunal de reclamacions Nuclears van ser salvats in extremis i digitalitzats al Centre de recerca i Difusió de la Imatge de Girona.

https://open.spotify.com/episode/2TunnJe4f6ZaIeLvDDd49k?si=P5k-PfaQSjCEoP2PLHbnZg

INSTAL·LACIÓ SONORA

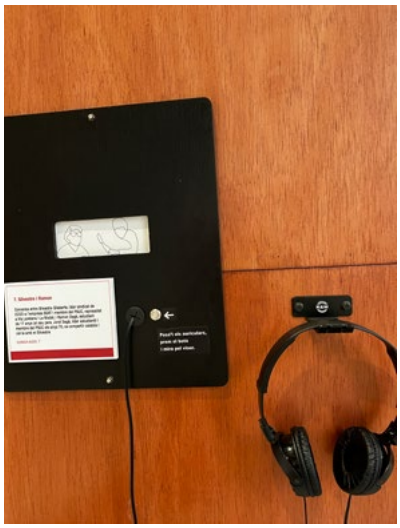

La instal·lació consisteix en una cabina de fusta en forma d'octàgon amb espiells i auriculars a la part exterior i espai performàtic per a un intèrpret a la part interior. Acte a concretar. Es pot ubicar al hall o entrada del teatre i pot estar disponible com a experiència per als espectadors abans o després de l'espectacle. També es pot instal·lar com a "reclam" de l'obra de teatre durant les setmanes prèvies a la seva exhibició.

CULTURA I CONFLICTE

Cultura i Conflicte és un equip multidisciplinari de professionals que creu en la capacitat de la cultura com a motor de diàleg i reflexió i com a eina de transformació social. En aquest sentit, planteja propostes en l'àmbit de les arts escèniques, l'audiovisual, la fotografia i el periodisme, partint d'un treball de recerca conjunt que permeti donar context i generar preguntes noves i noves òptiques d'una realitat que sempre és polièdrica i diversa.

El nostre equip fa un procés conjunt de recerca periodística i creació artística, amb l'objectiu d'exposar el treball documental mitjançant diferents llenguatges artístics. La multidisciplinarietat dels nostres projectes ens permet arribar a diferents públics, així com també crear-ne de nous. A partir del material generat realitzem intervencions en el sector educatiu i comunitari, a través de xerrades, postfuncions i tallers específics.

TRAJECTÒRIA

Amb el suport de The Nando and Elsa Peretti Foundation

XXIV PREMIOS max DE LAS ARTES ESCÉNICAS FINALISTAS

- Finalista Premis MAX 2021 a la millor dramatúrgia.
- Premi de la Crítica 2021 a la millor dramatúrgia
- Espectacle Recomanat 2022, Red Española de Teatros y Auditorios

"ENCARA HI HA ALGÚ AL BOSC", l'obra de teatre
Un projecte multidisciplinari a partir del testimoni real de les supervivents de les violacions massives de la guerra dels Balcans i dels fills/es nascuts dels embarassos forçats.

Estrena a Temporada Alta 2020
(entrades exhaurides)
Temporada al Teatre Nacional de Catalunya 2021
(entrades exhaurides)
Més de 50 funcions a Catalunya
Estrena internacional al NARODNO POZORIŠTE, Teatre Nacional de Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina), a ZKM Theatre de Zagreb i al Slovensko Mladinsko Theatre de Ljubljana (Eslovènia), Novembre 2021.
Teatro de la Abadía (Madrid) 2023

“ENCARA HI HA ALGÚ AL BOSC”, el documental
Premi Espiello 2022 al Millor documental etnològic 2022
Premi “Mémoire de la Mediterranée” 2022 al millor documental, Festival Internacional de Cinema de Marsella.
Premi al Millor Documental sobre Drets Humans al Montreal Independent Film Festival 2021
Premi Millor llargmetratge al TerraGollut Film Festival 2021
Premi de comunicació no-sexista 2021 de l’ADPC (Associació de Dones Periodistes de Catalunya)
Premi ICIP (Institut Català Internacional per la Pau/ Parlament de Catalunya) 2023 atorgat a les protagonistes del documental.
Emès a “Sense Ficció” (Televisió de Catalunya); NPO (Països Baixos); NHK (Japó) i N1(Bòsnia)
Disponible a FILMIN i Amazon Prime en versió original subtitulada en català, castellà, anglès, francès i portuguès.

El projecte “Encara hi ha algú al bosc” inclou també una instal·lació fotogràfica que acompanya l’obra de teatre i el passi del documental a cada ciutat durant les setmanes prèvies, exercint com a crida de públic.

En paral·lel a la presentació de l’obra de teatre s’ha fet un projecte educatiu a desenes d’instituts i s’ha presentat el projecte en esdeveniments acadèmics internacionals com el Seminari “Children born of War” de la Universitat de Birmingham (2021), o diplomàtics, com la Preventing Sexual Violence in Conflict Initiative (Londres 2022) o el Laboratory for Global Performance & Politics de la Georgetown University (Washington 2022).

“MORIU- VOS”

Un projecte que denúncia l’edatisme i el tracte que dóna la nostra societat a la vellesa, a partir dels cossos d’actors i ballarins professionals vells. Fet a partir d’entrevistes a persones grans de molts perfils diferents, personal sanitari, cuidadores, economistes, psicòlegs i experts en demografia.

Estrena al Festival Temporada Alta de Girona (Novembre 2022)
Temporada al Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona (Novembre 2022)
Temporada al Teatro de la Abadía de Madrid (Gener 2024)
Premi al millor espectacle d’escena híbrida (Premis Teatre Barcelona 2023)
Actualment en gira per Espanya.

“MORIU-VOS” INSTAL·LACIÓ FOTOGRÀFICA

La mirada documental de dos fotògrafs (Oriol Casanovas i Marta Garcia Cardellach) sobre la vellesa i la percepció sobre els cossos vells.
La instal·lació, presentada en teatres i centres d’exposició, ha impulsat l’organització de tallers educatius amb estudiants d’ESO i persones grans de diferents ciutats, per parlar conjuntament sobre la vellesa a través dels seus cossos.
Aquest taller es va impartir també durant el primer semestre del curs 2023 com a activitat educativa i social del TNC.

Recull de premsa i esdeveniments destacats dels projectes de Cultura i Conflicte.
http://www.culturaiconflicte.org/ca/noticies

L'EQUIP

Joan Arqué Solà

Actor i director de teatre. Ha portat a escena, entre d'altres, Tirant lo Blanc Festival GREC de Barcelona, Teatre Romea, Temporada 24/25;Picasso(Rey, Monstruo y Payaso) Sala Beckett/ Teatro Circo Price 2023/24;Moriu-vos TNC/Temporada Alta/Teatro de la Abadia 2022/23; Canto jo i la Muntanya Balla Biblioteca Nacional de Catalunya)2020/20021(Premi Butaca a la millor Direcció Teatral i Premi Butaca a Millor Muntatge Teatral Temporada 20/21)Premio Max a Mejor Direccion);Encara hi ha algú al Bosc. Col·lectiu Cultura i Conflicte Teatre Nacional de Catalunya/ Temporada Alta (Finalista Premis MAX i Premi de la Crítica de Barcelona a la millor dramatúrgia 2021); Estat d'Emergència/Pla Nacional de Circ/Festival GREC.2020. Dramatúrgia i Direcció de l'espectacle; L'Amic retrobat Teatre Nacional de Catalunya (2019-2020); Qui Ets? Teatre Lliure(2019); Veus que no veus Cia Pepa Plana (2018) Premi Butaca Millor Espectacle Familiar; Històries d'Istanbul a contrapeu: GREC i Teatre Lliure 2017/2018; Invisibles 21è Circ d'Hivern 2016/2017; Pals companyia Ciclicus Circ. 2015; Comte Arnau Fira Mediterrània 2015; La Julieta Perla29.2015; Vals-Blesse Cia Daraomai França 2014); Vaques Sagrades Almeria Teatre 2013/2014; El Baró dels Arbres Taaroa Teatre,Teatre Lliure 2013/2015; Més enllà de la Foscor Taaroa Teatre,Sala Beckett.Barcelona 2012;

Teresa Turiera-Puigbò Bergadà

Periodista. Guionista i directora de la sèrie de podcast "La mala memòria. Àlbum sonor contra l'oblit" produït per Cultura i Conflicte (2024). Autora del podcast "Els fets del Còrrec del Gavatx. Un episodi de la Guerra Civil a la Cerdanya", Premi Carles Rahola a la millor informació digital (2024). Codirectora i guionista del documental televisiu Encara hi ha algú al bosc. Premi Mémoire de la Mediterranée, Festival internacional de Cinema de Marsella (2021); Premi Espiello al Millor documental etnogràfic (2022); Premi al millor llargmetratge, TerraGollut Film Festival (2021); Premi al Millor documental sobre Drets Humans, Montreal independent Film Festival (2020). També ha sigut guionista dels documentals: "Trapezi, art, espectacle i vida" i "La parella im-possible. La Simfònica deCobla i Corda de Catalunya". Responsable de la investigació i contingut audiovisual de les obres de teatre Europe Survival Guide (2019); Encara hi ha algú al bosc (2020), Moriu-vos (2022) i Sí Sí Sí (Teatre de l'Aurora 2024). Va col·laborar amb el Diari ARA i va desenvolupar bona part de la seva trajectòria professional a Catalunya Ràdio, com a editora d'Informatius i corresponsal a Brussel·les i a Madrid. Premi Salvador de Madariaga de Periodisme (1997) i Premi de Comunicació no-sexista de l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya (2021), és Fulbright Scholar i Màster en Relacions Internacionals per la School of International and Public Affairs, Columbia University, New York, i Llicenciada en Ciències Polítiques i Ciències de la Informació per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha realitzat diversos cursos de dramatúrgia amb Josep Mª Miró, Carles Batlle, Frédéric Sonntag, Laila Ripoll i Davide Carnevali a l'Obrador de la Sala Beckett, l'Institut d'Humanitats del CCCB de Barcelona, i al Centre de Creació d'Arts Escèniques El Canal de Salt.

Magda Puig Torres

Creadora escènica i visual. Llicenciada en Disseny gràfic i en Interpretació per l'Institut del Teatre. La seva recerca artística consisteix en explorar territoris creatius mixtos a cavall entre les arts en viu i les arts visuals. Artista resident del Teatre Lliure durant la temporada 2023/24. El 2024 codirigeix la peça Thauma (un poema escènic) al Teatre Lliure de Barcelona. A finals del 2023 codirgeix el 28è Circ d'Hivern de l'Ateneu Popular de Nou Barris amb l'espectacle Glatir. És creadora de les peces escèniques Plácido Mo, un dispositiu artístic documental que intervé l'espai públic (estrenada al Teatre Lliure, 2021 (gira per Catalunya i Canadà), Me & Magdalena, una peça sobre la construcció de la memòria a partir d'una investigació en la contemporanització del teatre de paper (estrenada el 2022 al Festival Llavors de Balaguer) i Infinitus, un espectacle produït pel Teatre Lliure, i on continua la investigació sobre el teatre de paper. Treballa com a actriu i com a creadora visual al projecte Encara hi ha algú al bosc, de Cultura i Conflicte, que aborda la violència sexual com a arma de guerra als Balcans (estrenada al TNC, 2021) i també a Moriu-vos, que posa el focus en l'edatisme. En l'àmbit de les arts visuals, el 2019 publica el seu projecte Dia a dia, un llibre il·lustrat que posa el focus en activistes d'arreu del món i, des de 2019, dirigeix el Vilart, un festival rural que combina les arts visuals i les arts en viu a Castellbell i el Vilar. Ha col·laborat també en la realització de peces audiovisuals com Faust i jo, d'Anna Maria Ricart a partir de Goethe (Teatre Lliure, 2020) i videoclips com Lonely woman iStrange Fruit, de la violoncel·lista Alba Haro. Recentment, ha participat en diversos projectes del programa educatiu del Teatre Lliure: va ser l'artista d'EN RESiDÈNCiA (T. 19/20) per a l'alumnat de l'INS Joan Fuster. Com a actriu, ha treballat a: Jane Eyre, dirigida per Carme Portaceli; Frankenstein, de Guillem Morales, dirigida per Carme Portaceli, i Històries d'Istanbul, de Yeşim Özsoy, dirigida per Joan Arqué, entre altres.

Erol Ileri Llordella

Realitzador i productor audiovisual. És llicenciat en producció musical per la School of Audio Engineering d'Amsterdam i tècnic superior en audiovisuals. Erol ha produït els documentals Make Turkey Great Again, MORENTE: "Bars, silences and freedom", There's Still Someone in the Woods, (Guanyador del Mediterranean Memory Award PRIMED Film Festival, Marsella 2021), Premi al Millor Documental sobre Drets Humans, Festival de Cinema Independent de Montreal, BIG PRAWN MAMA, 'Not Just Food', Conservar la memòria El museu de les Arts escèniques, Trapezi, (Art, Espectacle i Vida).

També ha produït continguts audiovisuals per a obres de teatre com Sí Sí Sí, Beuré de la Teva Aigua, Calla Hamlet Calla, Moriu-vos, Eufòria, "Històries d'Istanbul, a contrapeu, MÀTRIA, Posaré el teu cor en una safata.

Judit Codina Serra

És directora de producció freelance desde l'any 2013. Ha treballat en projectes com: "els actes de la Nit de Santa Llúcia" organitzats per Òmnium Cultural (2017 i 2018), la cavalcada de reis de Barcelona (2014-2019), organitzada per l'ICUB i el MAC festival, organitzat també per l'ICUB (2016-2019). El 2014 va ser la responsable de producció de la París Parade a Santiago de Xile i 2015 de la Disney Magic Run, a Barcelona. Anteriorment va ser cap de producció de la productora d'esdeveniments: Gerona Grup (2004-2012) on va treballar per a clients institucionals, públics i privats.

Marta Riera Pi

Gestora cultural especialitzada en arts escèniques i espectacles en viu. Desde 2022 porta l'estratègia, la distribució nacional i internacional i la comunicació i premsa de Guillem Albà. L'any 2023 comença a col.laborar amb Cultura i Conflicte i Teatre de l'Aurora en distribució i continguts. Ha portat la gerència, la distribució i la producció de la Cia Mar Gómez de dansa teatre (2013-2021) i la producció de la Cia Dei Furbi (2013-2021). Del 2020 al 2023 dissenya, coordina i programa el projecte cultural de l'Associació Núria Social (Olot). És cap de producció audiovisual al programa televisiu La Mar de Bé; de la productora Arkham Studio emès a TV3 l'estiu de 2021. Va formar part de l'equip del Festival Dies de Dansa portant l'àrea de programadors, la regiduría, el suport a producció i comunicació i coordinant el projecte Dansa en Família (2011 i 2012). Ha treballat com a community manager i a l'rea de públics per a projectes culturals com l'obra Pararapapa del Teatre Capitol, amb la Seca Espai Brossa i en el projecte Raimat con los Jóvenes Talentos (2011-2016). Obté un Màster en Gestió Cultural per la Universitat Internacional de Catalunya (2011), és diplomada en Educació Social per la UNED (2008) i en Dansa Contemporània per la Scottish School of Contemporary Dance (2010).

CONTACTE

culturaiconflicte@gmail.com

Producció:

Judit Codina Serra

Judit.produccio@gmail.com

Distribució:

Marta Riera Pi

marta@martarierapi.com

www.culturaiconflicte.org/es